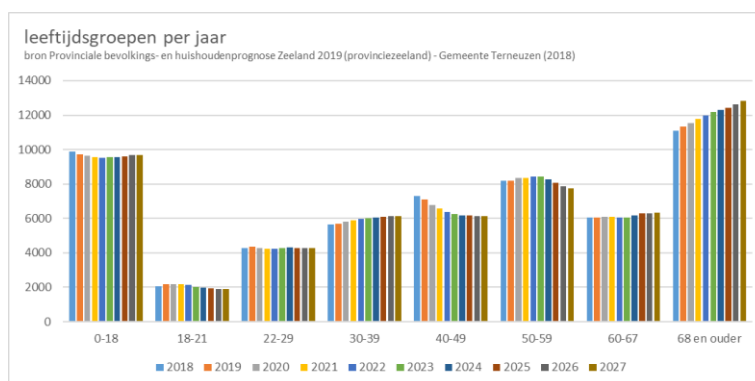

Algemene Beschouwing GroenLinks 2020-2023

De eerste gedachte die we als GroenLinks hebben bij het lezen van deze Perspectievennota (PPN) is dat het steeds minder wordt... de bladzijden, de inhoud, de tekst, de onderbouwing... minimaal omschreven en eigenlijk kun je met de inhoud nog alle kanten op. Alhoewel opvalt dat de woordkeuze soms wel heel erg voordelig gekozen is. De omschrijving “positief voorlopig begrotingsresultaat” geeft in iets andere vorm toch zeker een ander beeld van het voorliggende stuk. Wij denken namelijk dat het een voorlopig positief begrotingsresultaat zal blijken te zijn. En ja, na het ontvangen van de meicirculaire blijkt dat de waarheid te zijn.

De uitgangspunten zijn vrij “positief” gekozen in de PPN. De gemeente gaat gemakshalve uit van een gelijkblijvend aantal inwoners de komende jaren op basis van prognoses van de provincie Zeeland. Echter laten de CBS-gegevens van de afgelopen 5 jaar hiervoor toch geen basis voor zien.

Maar laten we eens uit gaan van deze gegevens van de Provincie. Dan denkt GroenLinks dat we aan de hand van leeftijdsgroepen al een duidelijk beeld krijgen, waar de gemeente Terneuzen de komende jaren aan moeten werken. Het valt op dat de groei vooral zit in de categorie van mensen tussen de 30 en 39 jaar. Maar schijnbaar wel van tijdelijke aard, gezien de daling in de jaren daarna. GroenLinks wil dat we het aantrekkelijk maken voor deze groep. Maak een duurzame, sociale en leefbare gemeente, waar het aantrekkelijk wonen is voor alle leeftijdsgroepen. En dat gaat veel verder dan wat nu omschreven staat bij het programma Economie.

Om verder te gaan met de economie, u toont verbetering in deze PPN aangezien, mede dankzij opmerkingen van ons bij de vorige beschouwingen, er nu wel richtbedragen zijn opgenomen voor bijvoorbeeld nieuwe basisscholen in tegenstelling tot vorig jaar. We missen de bijbehorende kapitaallasten in de PPN. Wat voor deze scholen neerkomt op een jaarlijks bedrag van € 3,4 miljoen die bij de gemeente terecht komt. Neem daarbij onze zorg over de tekorten voor het sociaal domein (ondanks extra middelen uit het rijk en de reserve sociaal domein) dan lijkt ons terughoudendheid op dit gebied niet voorbarig.

En alleen al met deze paar aandachtspunten, is het begrotingsresultaat niet goed voor de komende jaren. Dat zal zeker zijn effect hebben op de schuldpositie, een belangrijk verkiezingsitem van een aantal coalitiepartijen. Want deze schuldpositie zal zeker niet lager worden. Het is maar dat u het weet.

En eigenlijk is deze PPN dan ook wel verbazingwekkend te noemen. De signalen voor deze sociale zorg en onderwijshuisvesting staan al een tijdje op oranje, het advies is dan meestal ook om af te remmen. In ieder geval na te denken, waar gaan we aanpassingen doen. Maar die insteek missen wij geheel in deze PPN.

Want ja, de ambities die het college uitspreekt in deze PPN lijken op het eerste zicht een mooie lijst. Maar als je als kritisch lezer nog eens goed leest wat er staat, dan staan daar toch vooral ook zorgen in, waar het college nog steeds geen goede invulling voor heeft.

Bijvoorbeeld, met de zinsnede “Wij zorgen voor een veilige omgeving”, zijn de zorgen van steeds meer verontruste inwoners, in noem bijvoorbeeld Sluiskil, nog zeker niet weggenomen. Nee, dan zou een daadkrachtige aanpak van het college meer op zijn plek zijn. Maak duidelijk wat u echt gaat doen en wanneer. Papier is geduldig, maar het is tijd voor uitvoering. Kom met een plan voor die snuffelpalen. Onze burgers willen duidelijkheid over hun leefomgeving.

Waar we het in eerdere beschouwingen ook al aangaven, er wordt de komende tijd weer veel onderzocht, vinden we dingen belangrijk en willen we van alles. Maar nog steeds missen we de onderbouwing. Het #hoedan blijft wederom onderbelicht. Dat zullen we in de onderliggende programma's dan ook aangeven.

Bij het programma financiën valt naast de reeds (on)bekende precariobelasting ook de wijziging van de rioolheffing op. Nu blijkt dat we 2 juli de doorberekende scenario's nog niet voorgelegd krijgen. We zullen dit punt dan ook kritisch blijven volgen.

Als we dan verder naar de programma's kijken, missen we bij bestuur en ondersteuning eigenlijk de visie van het college. Wat moeten we verwachten van een voortrekkersrol bij regionale samenwerking? Gaan we bijvoorbeeld de te verwachten kanaalvisie indienen als onderdeel van de aandeelhoudersstrategie bij North Sea Port? Lijkt ons namelijk wel een mooie manier om de belangen en wensen van onze burgers goed te borgen.

Maar ook het oppakken van de samenwerking met buurgemeenten. Letterlijk geeft u aan dat er verkennende gesprekken gaande zijn over een gezamenlijke inbreng. Oké, dit is een start, maar had volgens GroenLinks al verder moeten zijn. En wat is de rol van de gemeenteraad daarbij? Wat betekent dit voor onze burgers? Wat zijn de uitgangspunten en vervolgstappen?

Als GroenLinks vinden we namelijk dat er meer ambtelijke samenwerking moet plaatsvinden. Door deze samenwerking zal ons kennisniveau alleen maar groter en beter kunnen worden. Zeker in tijden waar het steeds moeilijker is om de juiste werknemers te krijgen of te behouden. En daar zullen inwoners van onze gemeente alleen maar baat bij hebben.

Daarnaast verwachten we het als GroenLinks veel van het versterken en herpositioneren van samenwerkingsverbanden, zoals SaBeWa, Veiligheidsregio en Regionale Uitvoerings Dienst. Want wij zijn van mening dat we gemeenteraad alleen kader stellend te veel op afstand staan bij deze gemeenschappelijke regelingen of samenwerkingen. GroenLinks zou hier graag kortere lijntjes willen zien.

De tekst “ondersteunen van de belangen van onze burgers bij hogere overheden” is wat ons betreft ook geen mooie definitie van wat u wilt bereiken. Had daar niet beter kunnen staan; “burgers voelen zich ondersteund door de gemeente t.o.v. hogere overheden en derden”?

Bij het programma Veiligheid gaat het, wat GroenLinks betreft, niet alleen om handhaving op de door u opgeschreven onderwerpen, maar ook om een gezonde en veilige leefomgeving. Vallen controle op

allerlei emissies en andere zaken namelijk ook niet onder signalering en preventief optreden? Wat ons betreft komt de Regionale Uitvoeringsdienst ook hier al aan bod. En zeker de risico's rond deze dienst, laten we zorgen dat we de taken nu wel eens gaan halen de komende periode, van ons part al in 2020.

Het programma verkeer, vervoer en waterstaat onderschrijven we als GroenLinks. Echter mag wat ons betreft er een veel prominentere rol weggelegd worden voor fiets- en voetverkeer. De wens om alle verkeersstromen en modaliteiten goed in beeld te brengen onderschrijven wij. Maar wat ons betreft had deze er al gelegen. Zeker gezien de ruimtelijke ontwikkelingen die de komende jaren nog gaan volgen in de Kanaalzone en waar we in 2013 reeds naar verwezen.

Laten we als gemeente nu goed doorpakken door in samenwerking met buurgemeenten, provincie, waterschap, North Sea Port, RWS en bedrijven een gedragen visie neer te zetten, met verantwoordelijkheden naar iedere partij.

Bij het programma Economie missen we eigenlijk de invulling van het wonen en integreren bij de arbeidsmigranten. Dit gaat verder dan het stellen van randvoorwaarden bij de huisvesting. Daar horen ook onderdelen als scholing, vrijetijdsbesteding, participatie en andere zaken bij. Het lijkt ons belangrijk dat u hier alsnog een visie over opneemt over alle portefeuilles heen. Dan weten burgers waar ze aan toe zijn, wat ze kunnen verwachten.

Het verbeteren van de acquisitie rol van de gemeente Terneuzen klinkt goed, maar staat wat ons betreft in contrast met de reeds bestaande acquisitie platformen die we kennen. Houdt hierbij de rollen van North Sea Port en Impuls dan ook duidelijk in beeld.

De kanaalsprong is wat ons betreft niet alleen een zaak voor North Sea Port, waar wij als gemeente achteraf op reageren. Dit is juist een zaak voor de gemeente, waar de leefbaarheid van onze eigen burgers voorop moet staan. Deze bouwstenen zullen echt pro actief, door ons als college en raad, ingebracht moeten worden.

Voor de herstructurering van bestaande winkelgebieden en vitale kernen en wijken zullen (hadden) we echt moeten doorpakken. De urgentie hiervan zal echt bij de ondernemers en verhuurders omhoog moeten. Huren moeten omlaag, samenwerking zal echt nodig zijn. Alleen gaan ondernemers het zeker niet redden. Jammer genoeg liggen die keuzes niet bij de gemeente. Wel een verantwoordelijkheid voor de gemeente is een goede verbinding tussen Kennedy West en Noordstraat in Terneuzen. Deze had natuurlijk al gecreëerd moeten zijn. Want hoe komt het dat dit nu zo lang duurt?

En college, durf gericht meer in te zetten op inbreiding dan uitbreiding van woongebieden en kernen. Nieuwe bebouwing rondom verbeterd verpauperde gedeeltes niet. Kwaliteitsverbetering, bijvoorbeeld extra groen, in de kern levert onze burgers echt wat op. En nogmaals, we schrijven het zo'n beetje elke algemene beschouwing op, maak echt gebruik van de omgeving, Westerschelde, Braakman, etc. etc., die hotspots kunnen veel beter in beeld gebracht worden.

Het programma Onderwijs kan wat ons betreft de aanvulling krijgen dat scholing goed moet aansluiten bij de behoeftes in de omgeving. Zorg, industrie zullen namelijk de grootste afnemers zijn. Speel daarop in, zeker gezien de bedrijvigheid en de leeftijdsopbouw van onze werknemers.

Het programma sport, cultuur en recreatie is nog vrij minimaal op het gebied van kunst en cultuur. Het klopt dat we natuurlijk in afwachting zijn van de nieuwe nota, maar we merken ook op dat we al aardig wat mooie en leuke ideeën hebben laten liggen zoals de stadsdichter. GroenLinks is van

mening dat een vernieuwende cultuurnota een verrijking is van onze gemeente. Dat er nog meer te beleven zal zijn voor onze burger. Maar ook, jeugd is gebaat bij deze nota, want het is bekend dat kunst creativiteit stimuleert bij kinderen.

Zo makkelijk gaat het college trouwens wel om met nieuwe aanleg van kunstgrasvelden. Waar we in het verleden al moeite hadden met de businesscase van de eerste twee aangelegde kunstgrasvelden, krijgen we nu een case voorgelegd die eigenlijk ons gelijk van toen aantoonde. Het valt niet te verkopen dat we die eerste private initiatiefnemers volop laten meebetalen aan hun eigen velden en dan nu simpel zeggen dat dat nu niet nodig is bij de club FC Axel. Het lijkt GroenLinks niet meer dan billijk om deze vereniging nu ook om eigen geldelijke inzet te vragen, verder gaand dan vermeende huuropbrengsten of bezuinigingen bij andere clubs. Zeker met de meicirculaire in het achterhoofd. In ieder geval geeft het een scheef beeld of clubs privaat zijn of van de gemeente, sport is belangrijk, zorg als gemeente voor meer gelijkheid tussen de sportverenigingen.

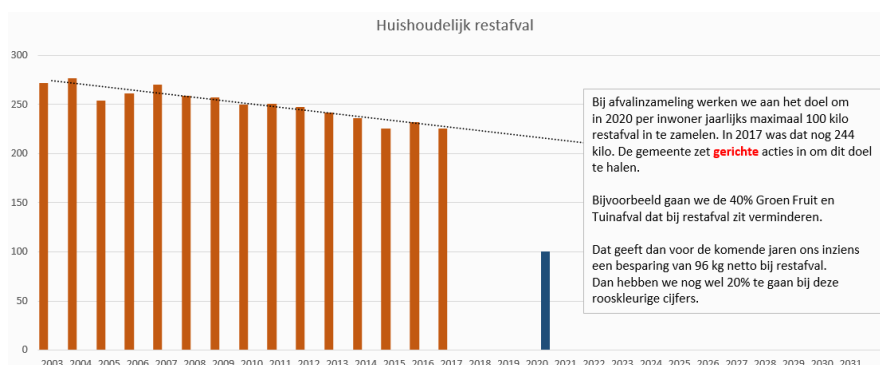
Het programma Sociaal Domein straalt een mooie ambitie uit. Iedereen moet mee kunnen doen. Denk bij het toegankelijk maken van gebouwen ook aan openbare toiletten. De noodzaak hiervan moet ook serieus meegenomen worden.

Maar het valt wel op dat we bestaande structuren als vluchtelingenhelp, die volop invulling konden geven aan gewenste preventie en vroeg signalering, de halt toe roepen. Als GroenLinks vinden wij dit een hele slechte zaak, waarbij we als gemeenteraad buiten spel hebben gestaan. En dat vinden wij een ongewenste situatie die zeker niet meer mag voorkomen.

Het is ook de vraag zijn hoe we, als raad, de komende jaren ervoor gaan zorgen dat de ambitie van een gemeente, waar iedereen mee kan doen, gestalte krijgt. En hoe het college ons in de komende tijd zal voorzien van echte scenario's. Nu komen wij ze nog niet tegen in de PPN. En de tijd is heel kort...

Ook blijven invullingen van andere structuren, zoals Dethon, nog op zich wachten. Dan is het moeilijk te verkopen, dat we andere zaken, zoals een stadsboerderij, naar voren halen. Is dat nu echt de grootste prioriteit voor onze gemeente? Zeker als we zien dat reserves bij het sociaal domein de komende tijd zullen verdampen en tekorten zullen groeien. Natuurlijk zal er een structurele oplossing van het Rijk moeten komen, maar in afwachting daarop, moeten we als gemeente Terneuzen toch pas op de plaats maken met extra wensen.

Over het programma volksgezondheid en milieu kunnen we kort zijn. Dat mag echt wel concreter en met meer ambitie. Als voorbeeld noemen we de inspanning om in 2020 nog maar 100 kg huisafval op te halen. Dan zal de gemeente met een beter plan moeten voor de komende jaren. Een plan waarbij bewustwording ook een prominente rol heeft. Plastic bij het gewone huisafval helpt hierbij volgens GroenLinks dus niet. We hopen dat de doelen, beschreven in ons klimaatactieplan dan ook voortvarender opgepakt gaan worden.

Het programma huisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing vraagt om een proactievere gemeente, meer dan nu staat omschreven. Zeker gezien de klimaatadaptatie die we als gemeente nog moeten ondergaan. Een goede koppeling met reeds bestaande uitvoerings- en onderhoudsplannen zal de komende tijd van essentie zijn, om mee te kunnen gaan in aanpassingen om wateroverlast (door steeds heviger regengebuien) te voorkomen, droogte tegen te gaan (meer bomen is steeds het devies, maar dat betekent wat voor de gemeente en zijn groenplan) en om goed in te spelen op de veranderende energiemarkt. Als GroenLinks zouden we daar veel meer inzicht in willen krijgen in onze gemeente. Denk bv. na over beleid rondom aardwarmte, hoe kunnen we daar mee omgaan? Hoeveel kunnen we toestaan? Of stedelijke vernieuwing, gaan we echt aan de slag met wateropvang en meer groen?

Als laatste hoofdstuk neemt het college ook een voorschot op toekomstige ontwikkelingen. Een opvallende daarbij is het voortgezet onderwijs. Daar staat ook een grote PM-post opgenomen. Dat lijkt ons toch eigenlijk ook wel een post, waar nu al zeker rekening mee gehouden moet worden. Dit Deze gaat echt invloed hebben op de financiën de komende jaren en de ambities die het college uitspreekt. En ook hier weer de zorgelijke situatie rondom het sociaal domein.

Afsluitend brengt ons dat bij onze stelling over de nota. GroenLinks heeft moeite met het geschetste perspectief voor de komende jaren tot 2023. Veel onderwerpen schuift de gemeente Terneuzen momenteel nog steeds voor zich uit. En er komen heel wat extra zaken bij die met deze PPN het financiële plaatje er niet beter op gaan maken.

Rekening houden met tegenvallende financiën lijkt ons hier dan ook het beste advies. Dat vraagt echter wel om meer duiding, betere visies en betere onderbouwing van keuzes. Ook om duidelijk te maken dat we sommige dingen nu echt niet moeten doen. Want wat is uw plan B, wat gaat u nu doen met al deze negatieve uitkomsten? Hoe gaat u hierop in spelen de komende tijd? Dat is dus de vraag die blijft na het lezen van deze PPN.

En dat brengt ons bij de volgende stelling rondom de inhoud van de PPN;

Minder kan niet, meer wel

En daarnaast zouden wij het college en de raad eigenlijk het volgende willen voorleggen; zou de zinsnede

Sterk betrokken en vitaal

Niet beter aangepast kunnen worden naar

Sociaal betrokken en duurzaam

Wat GroenLinks betreft wel, want dat is de rol van de gemeente volgens ons. En dat is de richting die wij willen meegeven aan deze PPN. Dat is de richting die wij belangrijk vinden.